

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN EDUCATION (NEW METHODS AND METHODS OF TEACHING ENGLISH) ARE THE DEVELOPMENT AND FUTURE OF THE COUNTRY

Arifjanova Odina Cain's daughter

Chirchik State Pedagogical Institute

Faculty of Tourism Direction of Foreign Language and Literature

1 bosqich magistranti

Scientific Director: **Habakkukshev Azimjon Abdurahmanovich**

Abstract: Nowadays, it is more difficult to teach the younger generation new knowledge and interest in the lesson. For this reason, teachers are tasked with conducting lessons in a way that is appropriate for students. It is advisable to conduct the lesson with young people as well as innovative technologies and methodologies. This article describes new methods of teaching and teaching a foreign language

Key words: innovative technology, evolution, education, methodology, student, global competition, computer, teaching, technology

Ta'lim jamiyat ehtiyojlariga xizmat qiluvchi ijtimoiy institut bo'lib, jamiyatning omon qolishi va rivojlanishi uchun ajralmas hisoblanadi. U nafaqat keng qamrovli, barqaror va ajoyib bo'lishi kerak, balki tez o'zgaruvchan va oldindan aytib bo'lmaydigan globallashtirilgan dunyo muammolariga javob berish uchun doimiy ravishda rivojlanishi kerak. Bu evolutsiya tizimlari, izchil va kengaytiriladigan bo'lishi kerak; shuning uchun maktab o'qituvchilari, kollej professorlari, ma'muriyatlari, tadqiqotchilari va siyosatchilardan barcha o'quvchilarni hayotga va mehnatga sifatli tayyorlashni ta'minlash uchun o'qitish va o'qitish nazariyasi va amaliyoti, shuningdek, ushbu murakkab tashkilotning boshqa barcha jihatlariga yangiliklar kiritishlari kutilmoqda.¹

Barcha soxalarda bo'lgani kabi ta'lim soxasiga ham innovatsion texnologiyalar shiddat bilan kirib kelmoqda. Bu ta'lim sifatini oshirishga va o'qitishni yanada samarali qilishga xizmat qilmoqda. Ta'lim sohasidagi innovatsiyalar alohida ahamiyatga ega, chunki ta'lim barqaror kelajakni yaratishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. "Innovatsiya mutatsiyaga o'xshaydi, turlarning rivojlanishini davom ettiradigan biologik jarayon, ular yashash uchun yaxshiroq raqobatlasha oladilar" (Hoffman va Holzhuter, 2012, 3-bet). Shuning uchun innovatsiya zarur va ijobiy o'zgarishlar vositasi sifatida qaralishi kerak. Har qanday inson faoliyati (masalan, sanoat, biznes yoki ta'lim) barqaror bo'lib qolishi uchun doimiy innovatsiyalarga muhtoj. Ta'lim innovatsiyalariga ehtiyoj keskinlashdi. "Mamlakatlarning ijtimoiy va iqtisodiy farovonligi tobora ko'proq fuqarolarning ta'lim sifatiga bog'liq bo'ladi, degan fikr keng tarqalgan: "Bilimlar jamiyati"ning paydo bo'lishi, axborot va ommaviy axborot vositalarining o'zgarishi, va tashkilotlarning ixtisoslashuvi ortib borayotgani yuqori malakali profil va bilim darajasini talab qiladi. Bugungi ta'lim tizimlari ham samarali bo'lishi yoki boshqacha qilib aytganda, mavjud resurslardan unumli foydalangan holda o'z oldiga qo'yilgan maqsadlarga erishishi talab etiladi" (Kornali, 2012, 255-bet). Iqtisodiy Hamkorlik va Taraqqiyot Tashkiloti (OECD) hisobotiga ko'ra, "dunyo bo'ylab tenglikni oshirish va talabalar uchun ta'lim natijalarini yaxshilash bosimi ortib bormoqda" (Vieluf va boshq., 2012, 3-bet).

Innovatsion texnologiyalar bilan ingliz tilini o'qitish ham ancha rivojlangan. Bu o'z o'rnida o'qitish tizimida yangilanib va yaxshilanib bormoqda. Yangi metod va usullar ishlanilishi,

¹© Peter Serdyukov. Published in the Journal of Research in Innovative Teaching & Learning

o'qituvchilarning o'z ustida tizimsiz ishlashi va bilimlarning sayoz bo'lmashligi dunyo mamlakatlari bilan bir qatorda rivojlanishini ta'minlaydi. O'z innovatsiyalarimizni ishlab chiqish va amalga oshirish uchun keng baza yaratish bilan bir qatorda, qutidan tashqariga qarash foydali bo'lishi mumkin. Dunyo tobora globallashtirib borar ekan, milliy ta'lim tizimlari o'zining o'ziga xosligini yo'qotib, yanada universal, bir hil ko'rinishga ega bo'lmoqda (masalan, Yevropa va undan tashqarida 50 ta milliy oliy ta'lim tizimini umumiy maxrajga olib kelgan Boloniya jarayoni) (Boloniya jarayoni 2016).

Ingliz tili o'qitishda innovatsion texnologiyalarga misol tariqasida 3d yoki 5d ko'z oynaklarini aytishimiz mumkin. Bu qurilmalar orqali talaba va yoshlarga vocabulary ya'ni so'z boyligini o'rgatishda narsalarni uning yonida to'liq ko'rinishini ko'rish bilan kengroq tushuncha hosil bo'ladi, yoki ingliz tilida so'zlashuvchi mamlakatlarga kichik sun'iy sayoxat qilish imkoniyatiga ham ega bo'linadi. Video darslardan foydalanish ham keng tus olmoqda. O'z navbatida bu darsning turi juda ko'p: dialog shaklida olib borilsa yangi so'zlarni qanday talaffuz qilishni ham o'rganib olish mumkin.

Til o'rganish bizga juda katta yo'llar ochiladi. Tili o'rganilayotgan mamlakatni ma'daniyatini, urf-odatlarini, tarixini o'rganib ham o'z bilimlarimizni oshirib olamiz.

Innovatsiyalar, biz bilganimizdek, ijtimoiy, siyosiy yoki professional omillar tomonidan hayotga chaqirilishi mumkin, ammo eng kuchlisi, albatta, iqtisodiydir. Yassi dunyo (Fridman, 2005) global raqobat, tezroq ishlab chiqarish tsikllari va boshqa narsalarni anglatadi. Vaqt tezlashmoqda. Tez o'zgaruvchan texnologiyalar va shiddatli xalqaro raqobat tufayli ishchilarga qo'yiladigan talablar sanoat va biznesda tez ortib bormoqda. Faol umrining uchdan bir qismini o'rta maktab va kollejda o'qishga, kelgusi 10-15 yil ichida ishda foydali bo'lmashligi mumkin bo'lgan narsalarni oldindan o'rganishga sarflash mantiqiy emas, chunki ishlab chiqarish, texnologiya va biznes butunlay o'zgaradi.² Bundan tashqari, kollejda ta'lim narxi inflyatsiyadan tezroq o'sib bormoqda, ammo natijalar bu o'sishga nomutanosib bo'lsa-da: "[...] o'qish sifati yoki natijalarini solishtiradigan darajada o'smagan holda inflyatsiyadan tezroq oshdi" (Brewer va Tierney, 2012,13-bet). Agar siz talabalardan ularni nima ko'proq tashvishga solayotganini so'rasangiz, bu keyingi kursning narxi va ularning kelajakdagi ishlari uchun qiymati. Ta'lim qimmatroq va ko'pchilik uchun arzonroq bo'ldi. Bu ham davlat byudjetiga katta yuk bo'ladi. Shuning uchun o'qituvchilar ta'limni ko'proq vaqt va iqtisodiy jihatdan samarali qilish yo'llarini topishlari kerak (Hjeltnes va Hansson, 2005).

Maktablar uchun kompyuterlar tayyor, ammo biz tayyormizmi? Talabalar qanday o'rganishi va o'qituvchilar texnologiyaga asoslangan muhitda o'z metodologiyasini qanday o'rgatishlari va ishlab chiqarishlari haqidagi tushunchamiz hali ham mavjud emas. Savollar mavjud usullar ta'lim samaradorligini oshirishga yordam beradimi, buning natijasida vaqt va xarajatlar samaradorligi. Barcha texnologiya ilovalari samaradorlikni oshirish va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolarni kamaytirish uchun maqsadli, tizimli tadqiqotlar va puxta pedagogikaga asoslangan mustahkam nazariy asosni talab qiladi. O'qitish va o'qitishda yangi texnologiyalarni integratsiyalashganda, biz birinchi navbatda ularning potentsial qo'llanilishi, kutilayotgan xarajatlar va foydalarni hisobga olishimiz kerak, keyin esa muvaffaqiyatli ta'lim amaliyotini ishlab chiqishimiz kerak. Shu sababli, farovon, ixtirochi jamiyatning kaliti ta'lim tizimini (tuzilmalar, vositalar va manfaatdor tomonlar) jonlantirishga ko'p qirrali yondashuv bo'lib, u o'qituvchilarning mustaqilligini, o'z-o'zini samaradorligini, tanqidiy fikrlashini, ijodkorligini rivojlantiradi va umumiy madaniyatni rivojlantiradi. innovatsion ta'limni qo'llab-quvvatlaydi. Muvaffaqiyatga erishish uchun innovatsion ta'lim butun jamiyat uchun umumiy masalaga aylanishi kerak, buning uchun biz umumjamoaviy mas'uliyatni shakllantirishimiz kerak. Aks holda samarali ta'lim tizimini barpo etish yo'lidagi barcha harakatlarimiz barbod bo'ladi.

² Peter Serdyukov. Published in the Journal of Research in Innovative Teaching & Learning

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abeyta, E. (2013), “Lifelong customers: the response to student consumerism”, The Evollution, available at: <http://evollution.com/opinions/lifelong-customers-response-student-consumerism/> (accessed September 10, 2016)
2. Accuosti, J. (2014), “Factors affecting education technology success”, ASEE 2014 Zone I Conference, April 3-5, available at: www.asee.org/documents/zones/zone1/2014/Student/PDFs/112.pdf
3. Afshar, V. (2016), “Disrupting higher education”, a blog, The Huffington Post, August 5, available at: www.huffingtonpost.com/vala-afshar/disrupting-higher-educati_b_11341146.html?
4. Baer, L. and McCormick, J. (2012), “Building the capacity for change through innovation”, in Hoffman, A. and Spanghel, S. (Eds), Innovation in Higher Education: Igniting the Spark for Success, American Council on Education, Rowman&Littlefield Publishers Inc., Lanham, MD, pp. 165-181.
5. Barbera, E., Gros, B. and Kirschner, P. (2015), “Paradox of time in research on educational technology”, Time & Society 2015, Vol. 24 No. 1, pp. 96-108, available at: <http://tas.sagepub.com/content/24/1/96.refs> (accessed August 13, 2016).
6. Bok, D. (2007), Our Underachieving Colleges, Princeton University Press, Princeton, NJ, p. 6.